

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 20.7.2005
KOM(2005) 330 končno

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Skupni ukrepi za rast in zaposlovanje: Lizbonski program Skupnosti

[SEC(2005) 981]

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

Skupni ukrepi za rast in zaposlovanje: Lizbonski program Skupnosti

1. SPOROČILO ZAUPANJA IN ODLOČENOSTI

Glavno sporočilo Lizbonskega partnerstva za rast in zaposlovanje je sporočilo zaupanja in odločenosti: izzivi, s katerimi se soočajo evropska družba, gospodarstvo in okolje, so obvladljivi. Če se jih bomo lotili pravilno, jih lahko spremenimo v nove priložnosti za evropsko rast in ustvarjanje več delovnih mest.

Evropa se trenutno nahaja na odločilnem križpotju, saj se sooča tako z notranjimi kot zunanji izzivi. Po eni strani mora Evropa odgovoriti na izzive starajočega se prebivalstva, katerega dolgoročna posledica bo znatno zmanjšanje aktivnega prebivalstva z istočasnim povečanjem deleža upokojenih ljudi. Če upadanja velikosti delovne sile ne bo nadomestilo zvišanje delovne produktivnosti, bo potencialna rast do leta 2040 dramatično padla na približno 1 %, kar je le polovica trenutne ravni. Takšen padec gospodarske storilnosti ter povečanje izdatkov, povezanih s starostjo, bi zelo obremenila evropski socialni model. Po drugi strani pa je zaradi vse hitrejši globalizacije gospodarstvo EU izpostavljeno vedno večji konkurenci iz tujine. Obseg gospodarskih dejavnosti, ki so izpostavljene zunanji konkurenci, se je povečal in vključuje tako proizvodnjo visokotehnološkega kot tudi delovno intenzivnega blaga in storitev. Naložbe v razvoj in raziskave v EU so skoraj stagnirale. Če se bodo trenutni trendi nadaljevali, bodo leta 2010 naložbe v RR znašale 2,2 % GDP, kar je veliko manj od dogovorjenega cilja 3 %. Ob upoštevanju navedenega je treba sprejeti pomembne odločitve, ki bodo določile gospodarsko in socialno prihodnost Evrope.

Komisija je 2. februarja 2005 predlagala **nov začetek za Lizbonsko strategijo** in osredotočila prizadevanja Evropske unije na dve poglavitni nalogi - ustvarjanje novih in boljših delovnih mest ter vzpostavitev močnejše in trajnejše gospodarske rasti.¹ **Evropski svet** (na svojem zasedanju meseca marca), Evropski parlament in evropski socialni partnerji **so v celoti podprli** predlog Komisije za ponovni zagon in spremembo ciljev Lizbonske strategije.

Cilj Lizbonskega partnerstva za rast in zaposlovanje je posodobitev naše ekonomije, da bi zagotovili edinstven socialni model za soočanje z rastočimi svetovnimi trgi, tehnološkimi spremembami, okoljskimi pritiski in starajočim se prebivalstvom. Na to strategijo je treba gledati tudi v širšem kontekstu zahteve trajnostnega razvoja, ki pravi, da moramo sedanje potrebe zadovoljiti brez ogrožanja zmožnosti naslednjih generacij, da zadovoljijo svoje.

Vire za vzdrževanje visokega življenjskega standarda imamo na voljo, vendar moramo sprejeti ukrepe, da bi jih aktivirali. Evropa bo morala več vlagati v mlade ljudi, izobraževanje, raziskave in inovacije, tako da bomo naši družbi lahko zagotovili sredstva in imeli sposobnost ustvarjanja blaginje in zagotavljanja varnosti za vsakega državljana. Spodbujali bomo odprte trge, skrajševali administrativne postopke in vlagali v sodobno infrastrukturo, tako da bodo naša podjetja lahko rasla, ustvarjala inovacije in nova delovna mesta. Prav tako bomo storili potrebne korake za razvoj usposobljene in podjetne delovne sile, tako da bodo lahko vsi

---

¹ COM(2005) 24 z dne 2.2.2005

Evropejci uživali koristi družbe z visoko stopnjo zaposlenosti, socialne varnosti in zdravega okolja. Vse te korake bomo storili ob upoštevanju trdnih makroekonomskih politik.

Cilj sam je ambiciozen, vendar je treba pojasniti korake k njegovemu uresničevanju. Izzivi, s katerimi se sooča naša družba, pri nekaterih državljanih vzbujajo občutek negotovosti in pesimizma. Socialni in gospodarski napredek v življenja posameznikov velikokrat prinese velike spremembe, skupaj s tveganji pa tudi koristmi. Upravičene skrbi državljanov je treba jemati resno. Podrobno je treba pojasniti koristi naše nove strategije za vsakdanje življenje državljanov.

Pospeševanje rasti in ustvarjanje delovnih mest sta ključ za uporabo virov, ki so potrebni za doseganje naših gospodarskih in socialnih ambicij, in sta pomembna za doseganje naših okoljskih ciljev. Nedavna javna razprava je pokazala, da je to velikega pomena za naše državljane. Cilj ponovnega zagona tega ambicioznega projekta je zagotoviti oboje. Nekateri ukrepi politik bodo vidne učinke pokazali šele čez nekaj časa. Drugi bodo prinesli hitre koristi. V obeh primerih se jih je treba lotiti z velikim občutkom nujnosti in skupne odgovornosti. Začeti moramo takoj.

2. POOBLASTILA ZA UKREPE

Pomemben element ponovnega zagona Lizbonske strategije je natančen pregled njene strukture upravljanja, da se jasneje opredelijo odgovornosti na državni ravni in na ravni Skupnosti, z namenom boljšega usklajevanja nalog in pristojnosti. Komisija mora dopolnjevati prizadevanja držav članic. Zato so bili ukrepi politik na ravni Skupnosti in ravni držav članic razdeljeni v dopolnjujoči se, vendar ločeni agendi.

Medtem ko je uspeh Lizbonskega partnerstva za rast in zaposlovanje odvisen predvsem od držav članic in njihove odločenosti za uvedbo potrebnih strukturnih reform, daje dimenzija Skupnosti strategiji pomembno dodano vrednost. Maksimalne sinergije in učinkovitost lahko dosežemo samo, če nacionalne reformne ukrepe dopolnimo z ukrepi na ravni Skupnosti. Vsi ukrepi politik, predstavljeni v Lizbonskem programu Skupnosti, ponujajo **jasno dodano vrednost**, ker se izvajajo ali usklajujejo na ravni Skupnosti. Ta dodana vrednost je posebej očitna pri politikah Skupnosti, ki so povezane z notranjim trgov, izboljšanjem infrastrukture in ustvarjanjem boljših okvirnih pogojev za gospodarstvo. Veliko več poudarka je torej treba dajati politikam, ki spodbujajo znanje, izobraževanje in usposabljanje, da bi okrepili konkurenčnost EU in njeno trajnostno rast, hkrati pa zagotovili socialno in ozemeljsko kohezijo.

Evropski Svet je meseca junija potrdil Integrirane smernice za rast in delovna mesta, ki sestavljajo podlago za nacionalne programe držav članic za rast in delovna mesta. Evropski svet je prav tako povabil Komisijo, da kot dopolnilo nacionalnim programom, predloži „**Lizbonski program Skupnosti**“, ki bo pokrival vse ukrepe na ravni Skupnosti. Ta program bo sledil strukturi integriranih smernic za rast in delovna mesta. Ukrepi politik, ki jih vsebuje ta program, spadajo v tri glavna področja:

- znanje in inovacije za rast,
- ustvarjanje Evrope, privlačnejše za naložbe in zaposlitev,
- več delovnih mest in boljša delovna mesta.

Pregled napredka, tako na nacionalni ravni kot na ravni Skupnosti, bo narejen v enotnem letnem poročilu EU o napredku. Kar zadeva raven Skupnosti, bo poročilo temeljilo na rednem spremljanju ukrepov, navedenih v tem Lizbonskem programu Skupnosti. Letno poročilo EU o napredku bo vsebovalo oceno izvajanja nacionalnih programov držav članic. Komisija bo na podlagi letne ocene po potrebi določila nadaljnje ukrepe, ki so nujni na ravni Skupnosti, in bo v skladu z njimi revidirala Lizbonski program Skupnosti.

Čeprav še ni prišlo dogovora o **finančni perspektivi za leta 2007-2013**, Komisija v bližnji prihodnosti pričakuje dogovor in poziva članice k odločitvi o primernem financiranju ukrepov za konkurenčnost pri rasti in zaposlovanju.

3. LIZBONSKI PROGRAM SKUPNOSTI – AGENDA ZA RAST IN DELOVNA MESTA

Zasnova in izvajanje makroekonomskih, mikroekonomskih in zaposlitvenih politik spadata prvotno pod odgovornost držav članic in bosta določena v nacionalnih programih reform letos jeseni. Integrirane smernice za rast in delovna mesta določajo smer za te politike.

Skupnost prispeva k celostni agendi gospodarskih in zaposlitvenih politik, tako da dokončuje notranji trg in izvaja skupne politike in dejavnosti, ki podpirajo in dopolnjujejo nacionalne politike. Skupnost se bo posebej osredotočila na **nekaterne ključne ukrepe** z visoko dodano vrednostjo:

- podpora znanju in inovacijam v Evropi,
- reforma politike državne pomoči,
- izboljšanje in poenostavitev ureditvenega okvira, v katerem deluje gospodarstvo,
- dokončanje notranjega trga za storitve,
- sklenitev ambicioznega sporazuma pri krogu pogajanj v Dohi,
- odstranitev ovir za fizično, delovno in akademsko mobilnost,
- razvoj skupnega pristopa k ekonomski migraciji,
- podpora prizadevanjem za obvladovanje socialnih posledic gospodarskega prestrukturiranja.

Polni seznam ukrepov Lizbonskega programa Skupnosti, ki določa ukrepe, predvidene na področju ureditve, finančnih instrumentov in predlogov za razvoj politik, je v Prilogi². Prizadevanja za dvig potenciala rasti v EU je treba izvajati ob upoštevanju trdnih makroekonomskih politik. Nedavno dogovorjeno izboljšanje in izvajanje Pakta o stabilnosti in rasti bo pomagalo pri doseganju boljše makroekonomske stabilnosti v EU, ki je ključni element za ustvarjanje trajnostne rasti in delovnih mest.

Komisija je predlagala, da se progami, ki so podprti s **Strukturnim in kohezijskim skladom**, osredotočijo na naložbe v znanje, inovacije in raziskovalne zmogljivosti, kot tudi na

---

² SEC(2005) 981, 20.7.2005

izboljšano izobraževanje in poklicno usposabljanje, ter tako delavcem zagotovijo spretnosti, potrebne za obvladovanje sprememb in prehod k novim dejavnostim. Ti programi bodo pripomogli k izboljševanju privlačnosti držav članic, regij in mest s pomočjo podpore gospodarski infrastrukturi. Velike infrastrukturne naložbe v promet, okolje in energijo so potrebne v regijah, ki zaostajajo, posebej v novih državah članicah, da bi spodbudili rast in dolgoročno konvergenco z ostalo EU. Ob izboljšanju dostopnosti so učinkovite infrastrukturne mreže predpogoj za rast gospodarstva in ustvarjanje delovnih mest na teh področjih.

Novi **sklad za razvoj podeželja** bo podrobneje osredotočen na ustvarjanje rasti in delovnih mest na podeželskih območjih, ob hkratnem varovanju in pospeševanju naravnih virov. Viri bodo osredotočeni na daljnosežne naložbe v ljudi, inovacije, know-how in kapital v sektorjih kmetijstva in gozdarstva, vzpostavitev informacijske in komunikacijske tehnologije na podeželskih območjih in boljša delovna mesta z diverzifikacijo podeželja, posebej za ženske in mlade.

Komisija je nedavno predložila niz **Strateških smernic Skupnosti za 2007-2013³, ki se v naslednji generaciji kohezijske politike in programov za razvoj podeželja bolj osredotočajo na rast in delovna mesta.** Cilj teh smernic je približati kohezijo in razvoj podeželja Lizbonski agendi, prav tako pa določajo okvir, ki bo zagotovil, da so prednostne naloge – privlačnost Evrope kot kraja za naložbe in zaposlitev, znanje in inovacije, ter več delovnih mest ter boljša delovna mesta – vključene v operative programe na nacionalni in regionalni ravni.

Kar zadeva financiranje, je treba poudariti tudi horizontalni prispevek **Evropske investicijske banke (EIB) in Evropskega investicijskega sklada (EIF)** – posebej Pobudo za inovacije 2010 EIB.

3.1. Znanje in inovacije – motorji trajnostnega razvoja

Znanje je odločilni dejavnik, s katerim lahko Evropa ohrani mednarodno konkurenčno prednost. Z združevanjem virov in zagotavljanjem konkurenčnega okolja za raziskovanje, ki temelji na odličnosti, lahko EU najbolje prispeva k izboljševanju raziskovalnega potenciala v Evropi. Potrebne so večje in bolj učinkovite naložbe v znanje in inovacije, da bi dosegli skupni cilj EU za raziskave, ki je 3 % BDP, in razvili zmogljivosti in orodja, ki bi Evropo naredila bolj konkurenčno, ustvarila več delovnih mest in zagotovila trajnostno rast. Medtem ko imajo glavno odgovornost za vzpodbujanje večjih in boljših naložb države članice, bo Komisija dopolnila ta prizadevanja s proračunom Skupnosti, da bi vzpodbudila, organizirala in izkoristila vse oblike sodelovanja na področju raziskovanja, inovacij in izobraževanja na ravni EU. Kombinacija ureditve Skupnosti in financiranja Skupnosti bo služila za pospeševanje tehnoloških inovacij in privabljanje ljudi in kapitala v evropske raziskave in inovativne gospodarske družbe.

Na področju pravne ureditve je Komisija naznanila temeljito reformo državnih pomoči, da bi pospešili rast, delovna mesta in kohezijo⁴. Predvideni so številni pregledi, da bi omogočili usmerjanje državnih pomoči k spodbujanju znanja in inovacij. Okvir državnih pomoči za RR bo temeljito revidiran, da bi povečali sodelovanje med javnimi raziskovalnimi inštituti in industrijo in morda razširjen, tako da bo pokrival nove določbe za podpiranje

---

³ COM(2005) 299 z dne 5.7.2005 in COM(2005) 304 z dne 5.7.2005

⁴ COM(2005) 107 z dne 7.6.2005

inovacij, posebej za mala in srednje velika podjetja. Nadalje je predvideno, da se omogoči državna podpora za mlada in inovativna podjetja, ne samo z neposredno finančno pomočjo, ampak tudi z omogočanjem dostopa do financiranja tveganega kapitala. Prožnejše določbe bi lahko imele koristi tudi za področje ukrepov za ugodno okolje za inovacije, vključno s pomočmi za usposabljanje, mobilnost in povezovanje. Reforma bo izboljšala splošne pogoje za inovacije v enostavnejši okvir za države članice. Ker so konkurenčni trgi še zmeraj najboljši instrument za pospeševanje inovacij in znanja, bodo nova pravila zagotovila, da se državna pomoč dodeli samo, če so presežki pomembni za družbo in niso izkrivljeni konkurenčni pogoji.

Kar zadeva financiranje Skupnosti, je Komisija predlagala dva velika programa financiranja za obdobje 2007 do 2013, namreč **Sedmi okvirni program Skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in demonstracije (RTD)**⁵ in **Okvirni program za konkurenčnost in inovativnost**⁶.

Predlog za Sedmi Okvirni program RTD obravnava pospeševanje odličnosti in drobitev evropskih raziskovalnih prizadevanj, prosti pretok znanja in raziskovalcev, šibkost Evrope pri uporabi rezultatov raziskav in pospeševanje regionalnih grozdov, ki temeljijo na RR. Predlagane dejavnosti so zelo pomembne za potrebe industrije, ki ima koristi od agend strateškega razvoja, ki jih razvijajo tehnološke platforme pod okriljem industrije. Te dejavnosti vključujejo povečano raziskovanje in inovacije v informacijskih in komunikacijskih tehnologijah (ICT). Nadalje se pobuda „i2010 – Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje” osredotoča na podporo proizvodnji in uporabi teh tehnologij kot ključnega gonila za socialni in gospodarski razvoj.

Okvirni program RTD uvaja nov in ambicioznejši pristop k obsežnemu javnozasebnemu partnerstvu na področjih najpomembnejših interesov za evropsko konkurenčnost. Ti bodo določeni ob dialogu z industrijo – posebej v okviru skupnih tehnoloških pobud, ki so trenutno načrtovane na področjih inovativne medicine, nanoelektronike, vgrajenih sistemov, aeronavtične in zračnega prometa, vodikovih in gorivnih celic, ter globalnega spremljanja okolja in varnosti⁷. Program prav tako uvaja nov mehanizem porazdelitve tveganja za izboljšanje dostopa do posojil EIB.

Okvirni program RTD se bo posebej osredotočil na **možnosti za rast malih in srednje velikih podjetij**, saj jim bo pomagal izvajati raziskave ali jih naročati pri zunanjih izvajalcih, razviti nove proizvode in trge, ki bodo temeljili na tehnologiji, razširili mreže, uporabljati rezultate raziskav, pridobiti tehnološki know-how in usposabljali njihove zaposlene za obvladovanje veščin za spremembe – ter tako ustvaril več delovnih mest.

Okvirni program za konkurenčnost in inovacije bo prvenstveno usmerjen k malim in srednje velikim podjetjem ter podjetnikom. Z izboljšanjem dostopa do trgov, financ in storitev podpore, bo program podpiral inovativna podjetja, pospeševal uporabo informacijske in komunikacijske ter okoljske tehnologije, ter omogočil njihovo financiranje s tveganim kapitalom.

Proračunske vrstice za vseevropsko mrežo podpirajo praktično uporabo programov znanja in inovacij v okviru RTD, s pomočjo industrijskih projektov, ki naj bi pomagali znižati

---

⁵ COM(2005) 119 z dne 6.4.2005

⁶ COM(2005) 121 z dne 6.4.2005

⁷ SEC(2005) 800 z dne 10.6.2005

preobremenjenost in povečati produktivnost. Najpomembnejši med njimi so Galileo (satelitska radijska navigacija za vse oblike prevoza), ERTMS (železnice) in SESAME (kontrola letenja) ter druge uporabe inteligentnih prevoznih sistemov.

Okoljske tehnologije, tehnologije energetske učinkovitosti ter obnovljive energije imajo velik gospodarski, okoljski in zaposlitveni potencial. Komisija bo zato okrepila pospeševanje razvoja in uporabe okoljskih tehnologij in uvajanje ekoloških inovacij, posebej z Akcijskim načrtom za okoljske tehnologije (ETAP)⁸. Te tehnologije bodo podprte s povečanim raziskovanjem in prizadevanja za razširjanje tehnologije na eni strani, ter z javnimi in zasebnimi naložbami preko strukturnih skladov in Evropske investicijske banke na drugi, z namenom, da bi pospešili nizkoogljične tehnologije.

Dogovor o **patentu Skupnosti** ostaja bistveni element zaveze Skupnosti za pospeševanje inovativnega gospodarstva, katerega gonilna sila je znanje. Skupnost bo podpirala prizadevanja za ohranjanje **močne industrijske zmogljivosti** s pomočjo skupnega reševanja izzivov na področju raziskovanja, ureditve in financiranja na evropski ravni, tam, kjer zaradi velikosti ali obsega, posamezne države članice same ne morejo uspešno rešiti tržnih in javnopolitičnih neuspehov.

3.2.   **Ustvarjanje Evrope, ki bo privlačnejša za naložbe in delo**

Da bi pritegnili več naložb, spodbudili zaposlovanje in pospešili rast je pomembno, da se omogoči vstop na trg znotraj sektorjev in med državami članicami. Skupnost bo zato kot **prednostni nalogi** postavila **dokončanje notranjega trga in izboljšanje zakonodajnega okolja** kot najpomembnejša politična vzvoda za ustvarjanje delovnih mest in izboljšanje evropske uspešnosti pri rasti.

Boljša pravna ureditev ima pomemben pozitiven vpliv na okvirne pogoje za gospodarsko rast, zaposlovanje in produktivnost. Z izboljšanjem kakovosti zakonodaje se ustvarjajo prave spodbude za gospodarstvo, znižujejo nepotrebni stroški in odstranjajo ovire za prilagajanje in inovacije. Ukrepi, predvideni v pobudah „boljša pravna ureditev” Komisije in predsedstev Sveta, se morajo hitro izvajati.

Komisija bo nadaljevala z delom zlasti na treh področjih:

- Nove pobude za politike v Zakonodajnem in delovnem programu Komisije, kot so bele knjige, zakonodajni predlogi in programi za izdatke, bodo podrobno pregledane glede učinkovitosti.
- Podroben pregled usklajenosti predlogov, ki so predložena Svetu, bo postopoma vodil k spremembam, nadomestitvam ali umiku teh predlogov.
- Potekala bodo prizadevanja za poenostavitev ključne obstoječe zakonodaje in uvedena bo nova stopnja programa poenostavitve na podlagi sektorskih akcijskih načrtov.

Neučinkovita ureditev, težavni dostop do trga in nezadostni konkurenčni pritisk lahko ovirajo inovacije v sektorjih z visokim potencialom rasti in znižajo koristi za potrošnike. Zato je Komisija uvedla sklop sektorskih pregledov, da bi določila ovire, ki zavirajo rast in inovacije v ključnih sektorjih, zlasti kar zadeva mala in srednje velika podjetja. Nadalje bo Komisija

---

⁸ COM(2004) 38 z dne 28.1.2004 in COM(2005) 16 z dne 27.1.2005

orisala nov pristop za vključevanje **težav, ki zadevajo mala in srednje velika podjetja**, v zakonodajne predloge in politike Skupnosti.

Notranji trg za storitve je treba usposobiti za polno delovanje, hkrati pa ohraniti evropski socialni model. Skoraj vsa nova delovna mesta v EU v obdobju 1997–2002 so bila ustvarjena v **sektorju storitev**. Storitve trenutno predstavljajo 70 % dodane vrednosti EU. Storitve trenutno predstavljajo 70 % dodane vrednosti EU. Vendar pa storitve predstavljajo samo okoli 20 % trgovine znotraj EU. Dokončanje enotnega trga za storitve bo, gledano srednjeročno, povečalo raven BDP za 0,6 % in raven zaposlenosti za 0,3 % (do 600 000 delovnih mest). Komisija bo konstruktivno sodelovala z Evropskim parlamentom, Svetom in drugimi zainteresiranimi stranmi znotraj zakonodajnega postopka, da bi zagotovila širok konsenz o spremenjeni Direktivi o storitvah.

Zagotovitev učinkovitih in visokokakovostnih **storitev splošnega gospodarskega interesa** (SGEI) je ključni element evropske države blaginje, je bistvena za zagotavljanje socialne in ozemelske kohezije in prispeva h konkurenčnosti. Kot nadaljevanje bele knjige o SGEI iz leta 2004 bo Komisija dala pobudo za zagotovitev boljših smernic glede tega načela.

Polno vključevanje **finančnih trgov** bo prav tako prispevalo k povečevanju proizvodnje in zaposlenosti, tako da bo omogočilo učinkovitejšo razporeditev kapitala in ustvarjalo boljše pogoje za financiranje gospodarstva. Ker je bilo veliko zakonodaje že sprejete, je treba preusmeriti pozornost na izvajanje in dosledno uporabo pravil. Pomembno je tudi, da se obravnavajo vse še obstoječe ovire za vstop na trg.

Da bi enotni trg učinkovito deloval, je za prosti pretok blaga, storitev in oseb potrebna primerna in trajnostna infrastruktura, ki je prav tako pomemben lokacijski dejavnik za gospodarske naložbe. Skladi in ureditev Skupnosti bodo dopolnjevali nacionalna prizadevanja za spodbujanje medsebojne povezanosti, interoperabilnosti in dostopnosti nacionalnih mrež. Unija mora pospešiti svoja prizadevanja za združevanje podpore, ki je na voljo v okviru proračunske vrstice vseevropskega prometnega omrežja (TEN transport), in drugih proračunskih in finančnih instrumentov Skupnosti na 30 prioriternih osi glavnega prometa in projekte, izbrane v Odločbi o smernicah Skupnosti⁹. Države članice morajo izpolniti svoje zaveze, da bo začele z delom na 45 **čezmejnih projektih „quick start” za promet, energetiko in širokopasovna omrežja, RR ter inovacije**. Evropsko usklajevanje od projekta do projekta mora temeljiti na jasni zavezi zadevnih držav članic, da bodo uvedle proces načrtovanja in financiranja.

Da bi premostili ovire, s katerimi se srečujejo podjetja, ki delujejo v več državah članicah, zaradi obstoja različnih predpisov, ki urejajo način obdavčevanja podjetij v vsaki od 25 držav članic, poskuša Komisija doseči dogovor o **skupni konsolidirani osnovi za davek na pravne osebe**.

Skupnost se je zavezala k sklenitvi ambicioznega sporazuma v **krogu pogajanj v Dohi**, ki ga bodo dopolnili dvostranski in regionalni trgovinski sporazumi. Komisija se bo na mednarodni ravni še naprej pogovarjala o ureditvi in administraciji, tudi o dvostranskem sporazumu o letalskih in pomorskih storitvah, saj bo tako zagotovila ohranjanje in uporabo naših standardov tudi drugod. Nadalje bo Komisija nadaljevala s Strategijo za uveljavljanje pravic intelektualne lastnine v tretjih državah, da bi ustavila porast piratstva in ponarejanja. Prav tako

---

⁹ Odločba z dne 29.4.2004 o spremembi Odločbe 1692/96/ES.

bo Komisija predložila novo pobudo za ureditev boljšega dostopa na trg javnih razpisov v tretjih državah.

3.3. Več delovnih mest in boljša delovna mesta

Če želi Evropa doseči polno zaposlitev, izboljšati kakovost in produktivnost dela ter okrepiti socialno in teritorialno kohezijo, mora privabiti k zaposlitvi več ljudi ter jih obdržati, povečati delovno moč, posodobiti sisteme socialne varnosti, izboljšati prilagodljivost delavcev in podjetij ter povečati naložbe v človeški kapital s pomočjo boljšega izobraževanja in usposabljanja.

Ti cilji in prednostne naloge so tudi osnova nedavno uvedene **Socialne agende**¹⁰ in se odsevajo v integriranih smernicah za rast in delovna mesta. Medtem ko imajo glavno odgovornost za politike zaposlovanja, socialne varnosti, izobraževanja in usposabljanja nacionalni javni organi, bo Skupnost dopolnjevala njihova prizadevanja. Evropske socialne partnerje bomo spodbudili, da prevzamejo vodilno vlogo.

Skupnost se je zavezala k izboljševanju predvidevanja in obvladovanja gospodarskega prestrukturiranja. Prestrukturiranje in selitve so neizogibne posledice gospodarskega napredka in tržnega povezovanja. Kadar pa se pojavijo, lahko imajo destabilizacijski vpliv na zadevne državljane in skupnosti. V teh primerih je treba izkoristiti vse razpoložljive instrumente za pomoč tistim, ki so prizadeti, da bi obvladali spremembe in jih spremenili v nove priložnosti, hkrati pa zagotoviti primerne mreže varnosti in zaščite. V tem pogledu bo Komisija nadgradila svoje Sporočilo o prestrukturiranju in zaposlovanju¹¹ na sektorski in regionalni osnovi. Komisija je prav tako prepričana, da je pomembno, da se ustanovi sklad za pomoč ljudem in regijam, ki jih je gospodarsko prestrukturiranje najbolj prizadelo, in rezerva za nepredvidljive posledice strukturnih sprememb.

Da bi omogočili **poklicno in geografsko mobilnost** in odprli zaposlitvene možnosti, ki izhajajo iz vseevropskega trga delovne sile, bo Komisija odstranila ovire za mobilnost delovne sile. Komisija bo nadgrajevala sprejetje Direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij in predlagala Evropski okvir za kvalifikacije, tako da bo podpirala priznavanje kvalifikacij in sposobnosti z ustvarjanjem pogojev za transparentnost in vzajemno zaupanje, ter tako omogočila akademsko in poklicno mobilnost v širšem kontekstu kot le za poklice, urejene s predpisi.

Da bi izkoristili svetovni človeški kapital in njegovo bogastvo znanja, bo Komisija delovala v smeri **skupnega okvira za upravljanje ekonomske migracije** na ravni EU in predlaga pospešene postopke za izdajo dovoljenja za daljše bivanje raziskovalcem iz tretjih držav in izdajo enotnih viz za kratka bivanja.

Komisija podpira in dopolnjuje prizadevanja držav članic na področjih **človeškega kapitala, izobraževanja, poklicnega usposabljanja**, vključno s posebnim osredotočanjem na vključevanje mladih ljudi, kot temelj **Evropskega pakta za mlade**¹², da bi se povečala zaposlenost in produktivnost ter okrepila socialna kohezija. Komisija bo pomagala državam članicam pri razvijanju strategij aktivnega staranja, vključno z ukrepi za dvigovanje let zdravega življenja, da bi privabili več ljudi k zaposlitvi in jih tudi obdržali. Kot dopolnitev

---

¹⁰ COM (2005) 33 z dne 9.2.2005

¹¹ COM (2005) 120 z dne 31.3.2005

¹² COM (2005) 206 z dne 30.5.2005

dejavnosti Evropskega socialnega sklada je Komisija predlagala Program vseživljenjskega učenja za podporo dejavnostim v celotni EU in povezovanju na tem področju.

Komisija namerava podpirati **univerze** in ponudnike terciarnega izobraževanja pri njihovih prizadevanjih, da bi celoviteje prispevali k doseganju lizbonskih ciljev, npr. z mobilizacijo vseh virov financiranja EU za posodabljanje in s krepitvijo sodelovanja v okviru programa Izobraževanje in usposabljanje 2010, ki bo dopolnil bolonjski proces. Komisija bo prav tako pregledala ustanovitev Evropskega tehnološkega instituta, da bi privabili najboljše mlade možgane in ideje iz celega sveta.

4. SKLEP

Da bi zagotovili verodostojnost prenovljenega Lizbonskega partnerstva za rast in zaposlovanje in podprli neprekinjeno podporo evropskim državljanom, je za doseganje vidnih rezultatov treba nemudoma ukrepati. Zlasti ukrepi na ravni Skupnosti se morajo osredotočati na ključne dejavnosti, kot so podpora znanja in inovacij v Evropi, reforma politike državne pomoči, boljša ureditev, notranji trg za storitve, zaključek kroga pogajanj v Dohi, odstranitev ovir za mobilnost, ekonomska migracija in socialne posledice gospodarskega prestrukturiranja. Prav tako bo bistveno, da se kohezija in politika razvoja podeželja tesneje povežeta z Lizbonskim partnerstvom za rast in zaposlovanje. Komisija poziva druge institucije Evropske unije k povezanemu prizadevanju za hitro odzivanje glede teh politik.

Sinergije in dopolnjevanja med programom Skupnosti in reformnimi programi držav članic so ključne za uspeh prenovljene Lizbonske strategije. Za uspešno izvajanje tega programa bo Komisija v okviru partnerstva za rast in zaposlovanje tesno sodelovala z Evropskim parlamentom in Svetom ministrov ter uporabila strokovno znanje in izkušnje drugih institucij EU, kot so Evropski ekonomsko-socialni odbor, Odbor regij ter, na finančnem področju, Evropska investicijska banka.

Lizbonsko partnerstvo zahteva dolgoročno komunikacijsko strategijo, ki državljanov ne bo zgolj informirala, temveč jih bo tudi vključila v proces. Glavni zagon za komunikacijska prizadevanja mora prihajati z nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravni. Zato mora potekati tesno in neprekinjeno sodelovanje z nacionalnimi vladami, parlamenti, regijami, mesti in civilno družbo. To bo omogočilo demokratično upravičenost same strategije in temelj za njen uspeh.

Prešli smo v odločilno obdobje, tako v političnem kot v gospodarskem smislu. Pričakujemo, da bodo države članice sestavile verodostojne in ambiciozne akcijske načrte za uspešnost Lizbonskega partnerstva. Evropa mora začrtati smer. Evropa mora pokazati, da ima možnost izbire. Svoje izbire mora utemeljiti. Izbire morajo biti ambiciozne, vendar realne. Komisija lahko s prevzemanjem vodilne vloge spodbudi in opogumi države članice, da bodo storile enako. Le z združenimi močmi Komisije, Evropskega parlamenta in držav članic lahko Evropa doseže ambiciozne cilje, ki si jih je postavila v prenovljeni Lizbonski agendi. Zdaj je čas za ukrepanje.